

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

83.

KURIER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 18-го Октября — 1838 — Wilno. Wtorek. 18-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, 15-го ч. с. м. изволилъ возвратиться изъ Минска.

Санктпетербургъ, 3-го Октября.

14-го Сентября, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, простившись въ Потсдамѣ съ Августѣйшими Своими Родителями, изволилъ предпринять путешествіе черезъ Мюнхень въ Италію.

Переночевавъ сего числа, въ Виттенбергѣ Государь Цесаревичъ на слѣдующее утро продолжалъ путь свой до Лейпцига. — Здѣсь, Его Высочество изволилъ обозрѣвать мѣстность знаменатаго сраженія, происходившаго въ 1813 году.

Проехавъ черезъ Гофъ, Барейтъ и Пигницъ, Его Высочество, 18-го числа, прибылъ въ Нюрнбергъ, въ коемъ изволилъ осматривать примѣчательности сего древняго и города желѣзную дорогу между Нюрнбергомъ и г. Фюртомъ. — На другой день, Государь Цесаревичъ имѣлъ ночлегъ въ г. Ингольштадтѣ. — 20-го Сентября, по обозрѣтіи производства крѣпостныхъ работъ въ Ингольштадтѣ, Его Высочество отправился въ Мюнхень, куда и прибылъ, въ пять часовъ по полудни, въ вожделѣнномъ здравіи.

Государь Цесаревичъ изволилъ остановиться въ домѣ нашего Посланника при Баварскомъ Дворѣ, Тайнаго Советника Свѣрина. (Сбс. Пз.)

Высочайшею Грамотою, 8-го Августа, Всемилостивѣйше сопричисленъ къ *Ордену Св. Станислава 2-й степени*, Епископъ Каляшско-Куявской Епархіи, Валентій Томашевскій.

— Высочайшими указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Владимира 4-й степени съ бантомъ*: Въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, въ Экспедиціи 1837 года противу Горцевъ въ Нагорномъ Дагестанѣ: Апперонскаго пѣхотнаго полка Майоръ Смолинъ, Капитанъ Хорошиловъ, Штабсъ-Капитанъ Лисенко, Куринскаго Егерскаго полка Штабсъ-Капитанъ Косырка; 19-й Артиллерійской бригады Поручикъ Яковлевъ и Кузьминъ, Оберъ-Вагенмейстеръ 20-й пѣхотной Дивизіи 11-й Фуриатской бригады Капитанъ Домбровский; 4-й степени Августа 28: За отличное усердіе и дѣятельность, при исполненіи порученій: Адъютантъ Начальника Штаба по Управленію Генералъ-Фельдцейхмейстера, Лейбъ-Гвардіи 2-й Артиллерійской бригады Капитанъ Куликовскій. Августа 23. Золотую шапку съ надписью за храбрость: Адъютантъ 2-й бригады 19-й пѣхотной Дивизіи Тифлискаго Егерскаго полка Поручикъ Карякинъ — и золотую полусаблю съ надписью за храбрость: Куринскаго Егерскаго полка Капитанъ Пуло 2-й, Ордена Св. Анны (Августа 30) 2-й степени, украшеннаго Императорскою Короною, въ воздаяніе отлична-усердной и ревностной службы: Кавказ-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Яśnie Оświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał Adjutant Xiąże Dothorukow, 15-go t. m. powrócił z Mińska.

Sankt-Petersburg, 3-go Października.

Dnia 14 Września, Cesarzewicz Następca, poznaczawszy się w Potsdamie z Najjaśniejszymi swojemi Rodzicami, raczył przedsięwziąć podróż przez Monachium do Włoch.

Przenocowawszy dnia tego w Wittenbergu, Cesarzewicz Jego Mość nazajutrz zrana wyjechał do Lipska. — Tu Jego Wysokość raczył oglądać pozycję wiekopomnej bitwy roku 1813.

Przejechawszy przez Hoff, Barenth i Pigniz, Jego Wysokość przybył dnia 18 do Norimbergi, gdzie raczył oglądać osobliwości tego starożytnego miasta i drogę żelazną między Norimbergą a M. Fürth. — Nazajutrz Cesarzewicz Jego Mość miał nocleg w M. Ingolsztadzie. — 20 Września po obejrzeniu robot twierdzowych w Ingolsztadzie, Jego Wysokość wyjechał do Monachium dokąd przybył o godzinie piątej z południa, w pożądanym zdrowiu.

Cesarzewicz Jego Mość stanął w domu Posła naszego przy Dworze Bawarskim Radcy Tajnego Sawerina. (P.P.)

— Przez Najwyższy Dyplom, 8-go Sierpnia, Najłaskawiej policzony do *orderu Sв. Stanisława 2-go stopnia*, Biskup Diecezji Kalisko-Kujawskiej, X. Walenty Tomaszewski.

— Przez Najwyższe Ukazy, do Kapituły Rossyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Orderu Sв. Włodzimierza 4-go stopnia z kokardą*: W nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, w wyprawie 1837 roku na Górali w Górnym Dagestanie: Major Apszeronki-go półku piechoty Smolin, Kapitan Choroszyłow, Sztab-Kapitan Lisienko, Sztab-Kapitan Kuryński-go półku Strzelców Kostyrka; 19-ej brygady Artylleryjskiej Porucznicy: Jakowlew i Kuźmin, Ober-Wagenmeister 20-stej dywizyi piechoty 11-stej brygady Pociągowej Kapitan Dąbrowski; 4-go stopnia 28-go Sierpnia: Za odznaczającą się gorliwość i czynność w wypełnieniu zleceń: Adjutant Naczelnika Sztabu w zarządzie Jeneralnego Feldcechmistrza, Kapitan 2-ej Artylleryjskiej brygady Gwardyi Kulikowski. 23 Sierpnia, udarowani złotą szpadą z napisem za waleczność: Adjutant 2-ej brygady 19-ej dywizyi piechoty Tyfliskiego półku Strzelców Porucznik Karjakin, — i złotą półszablą z napisem za waleczność: Kapitan Kuryński-go półku Strzelców Pułko 2-gi. Mianowani Kawalerami *Orderu Sв. Anny* (30 Sierpnia): 2-go stopnia Cesarzką Koroną ozdobionego, w nagrodę odznaczającego się gorliwością służby: Podpółkownik Kaukaskiego batalionu Saperów Kamieński 3-ci. W nagrodę odznaczającego się mężstwa i wa-

скаго Сапернаго баталіона Подполковникъ *Каменскій 3-й*. Въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ дѣлахъ противу Горцевъ въ десантномъ отрядѣ войскъ на Восточномъ берегу Чернаго моря: 2-й степени: Тенгинскаго пѣхотнаго полка Подполковникъ *Сыковъ 2-й*, Навагинскаго пѣхотнаго полка Майоръ *Танскій*, 20-й Артиллерійской бригады Капитанъ *Кольбе* и Кавказскаго Сапернаго баталіона Капитанъ *Вильде*. 3-й степени съ бантомъ: Кирасирскаго Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Михаила Павловича полка Штабс-Ротмистръ *Нивинскій*, Поручики: Лейбъ-Гвардіи Гродненскаго Гусарскаго полка *Цейдлеръ*, Лейбъ-Кирасирскаго Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича полка *Ланской*, Драгунскаго Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Михаила Павловича полка *Нотгофъ*, Гусарскаго Фельдмаршала Князя Витгенштейна полка *Измайловъ*, Лейбъ-Гвардіи Егерскаго полка Князь *Итальяскій* Графъ *Суворовъ-Римникскій*, Лейбъ-Гвардіи 1-й Артиллерійской бригады *Нѣтчиновъ*, Гренадерскаго Наслѣднаго Принца Прусскаго полка *Эшапаръ*, Карabinieriнаго Принца Павла Мекленбургскаго полка *Фокъ*, пѣхотнаго Фельдмаршала Графа Дибича-Забалканскаго полка *Верхманъ*, Елецкаго пѣхотнаго полка *Цехановскій*, Брянскаго Егерскаго полка *Шимковизъ*, Великолуцкаго Егерскаго полка *Байковскій*, Замосцкаго Егерскаго полка *Мурзаевъ*, Черноморскаго Ливійнаго N. 4-го баталіона *Арнаутъ* и Кавказскаго Сапернаго баталіона *Попандупуло*, Подпоручики: Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго полка *Клауди*, Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка *Носалевскій*, Лейбъ-Гвардіи Гренадерскаго полка *Денъ*, Лейбъ-Гвардіи Павловскаго полка *Преженцовъ*, Лейбъ-Гвардіи Волынскаго полка *Насакинъ*, Лейбъ-Гвардіи Финскаго Стрѣлковаго баталіона *Фонъ-Постъ*, Тенгинскаго пѣхотнаго полка: *Наумовъ*, *Шуклинъ* и *Чевелевъ*, и прикомандированный къ Генеральному Штабу Навагинскаго пѣхотнаго полка *Солстетъ*, Лейбъ-Гвардіи Коннаго полка Корнетъ *Штакельбергъ*, и Прапорщики: Навагинскаго пѣхотнаго полка *Фегелевъ 1-й*, и Кавказскаго Сапернаго баталіона *Бураковъ*, и въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ противу Горцевъ 4-го минувшаго Іюля при истребленіи Турецкаго контрабанднаго судна: Черноморскаго Ливійнаго N. 4-го баталіона Капитанъ *Папачристовъ*.

— Государь Императоръ, по всеподаннѣйшему докладу Господина Министра Народнаго Просвѣщенія изволилъ Всемилостивѣйше пожаловать Директору 1-й Виленской Гимназіи Надворному Совѣтнику *Устинову* и Инспектору 2-й Гимназіи, нынѣ по Высочайшему повелѣнію переименованной въ Виленскій Дворянскій Институтъ, Титулярному Совѣтнику *Бякстеру* подарки изъ Кабинета; Старшимъ Учителямъ Вѣлостокской Гимназіи *Мухину* и *Бобановскому* Орденъ Св. Станислава 4-й степени. Сверхъ сего объявлено Высочайшее Его Императорскаго Величества благоволеніе: Почетному Попечителю Виленскихъ Гимназій Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Графу *Хрептовизу*, бывшему Почетному Попечителю Гродненской Гимназіи Камергеру Князю Константину *Радзивиллу* и Инспектору Казенныхъ Училищъ Вѣлорусскаго Учебнаго Округа, Коллежскому Совѣтнику *Галлеру*. (Спб. В.)

— Французскій Посланникъ Баронъ *де Барантъ*, прибылъ въ сію столицу.

— Его Императорское Величество, въ 6-й день сего Сентября, Высочайше повелѣть соизволило: тѣмъ чиновникамъ, которымъ, на основаніи особыхъ преимуществъ, предоставленныхъ мѣсту ихъ служенія, будетъ слѣдовать въ пенсію менѣе, нежели сколько причлось бы по общему Пенсіонному Уставу, назначать пенсію не по особымъ положеніямъ, а по Уставу. (С. В.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ, что по поводу ходатайства бывшаго Генераль-Губернатора Восточной Сибири Генераль-Лейтенанта Броневскаго, объ освобожденіи дѣтей ссыльно-каторжныхъ, записанныхъ въ окладъ по 8 ревизіи, отъ платежа податей и повинностей до 17 лѣтняго ихъ возраста, и о предоставленіи въ томъ же платежѣ льготы взрослымъ дѣтямъ рабочихъ всѣхъ солеваренныхъ и винокуренныхъ заводовъ Иркутской и Энисейской Губерній, оны Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. По положенію Комитета Государь Императоръ въ 16 день истекшаго Августа Высочайше повелѣть соизволило: дарованное продолженіе Св. Закон. Т. V Устава о податяхъ въ примѣчаніи къ ст. 140 и Т. XIV Устава о содержащихся подъ стражею и ссыльныхъ въ примѣчаніи къ ст. 402 освобожденіе дѣтей, сосланныхъ въ Сибирь на поселеніе, отъ платежа податей и повин-

ностей, оказанныхъ въ битвахъ з Гóралами въ десяти-мъ oddziale войскъ на восточномъ берегу моря Чарного: 2-го stopnia: Подпóлковникъ Тенгинскаго полку пieszego *Bykow 2-gi*, Major Nawagińskiego полку пieszego *Tański*. Kapitan 2-ej brygady Artylleryjskiej *Kolbe* i Kapitan Kaukaskiego batalionu Saperow *Wylde*. 3-go stopnia z kokardą: Sztabś-Rotmistrz полку Kirysyerow Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA *Niwinski*, Porucznicy: Grodzienkiego Huzarskiego полку Gwardyi *Zeidler*, полку przybocznych Kirysyerow Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA *Łańskoj*, полку Dragonow Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA *Notgoft*, полку Huzarow Feldmarszałka Xięcia Witgensteina *Izmajłow*, полку Strzelcow Gwardyi Xiążę *Italiański* Hrabia *Suworow-Rimnikski*, 1-ej Artylleryjskiej brygady Gwardyi *Niemczynow*, полку Grenadyerow Nástępcy Xięcia Pruskiego *Eszapar*, полку Karabinierow Xięcia Pawła Meklenburskiego *Fok*, полку пieszego Feldmarszałka Hrabiego *Dybicza Zabatkánskiego Bergman*, Jeleckiego полку *Ciechanowski*, Браńskiego полку Strzelcow *Szymkowicz*, Wielkołuckiego полку Strzelcow *Bajkowski*, Zamojskiego полку Strzelcow *Murza-jew*, Czarnomorskiego liniowego batalionu N-ru 4-go *Arnautow* i Kaukaskiego batalionu Saperow *Popandopulo*, Podporucznicy: Siemionowskiego полку Gwardyi *Klaudi*, Moskiewskiego полку Gwardyi *Nosalewski*, полку Grenadyerow Gwardyi *Dehn*, Pawłowskiego полку Gwardyi *Preżeńcow*, Wołyńskiego полку Gwardyi *Nasakin*, Fińskiego batalionu Strzelcow Gwardyi *von Post*, Tengińskiego полку пieszego: *Naumow*, *Szuklin* i *Czewelew*, przykomenderowany do Jeneralnego Sztabu Nawagińskiego полку пieszego *Solstet*, Kornet konnego полку Gwardyi *Stackelberg*, i Chorążowie: Nawagińskiego полку пieszego *Fegel-w 1-szy*, i Kaukaskiego batalionu Saperow *Buraczow*, i w nagrodę odznaczającego się męstwem i walecznością, okazanych przeciw Górali 4-go przeszłego Lipca przy zniszczeniu Turckiego okrętu konrobandowego Czarnomorskiego Liniowego batalionu N. 4-go Kapitan *Papachristow*.

— Cesarz Jego Mość, po najuniżeńszém przełożeniu Pana Ministra Narodowego Oświecenia, Najłaskawiej raczył udarować Dyrektora 1-go Gimnazjum Wileńskie-go Radcę Dworu *Ustinowa* i Inspektora Gimnazjum 2-go, teraz z Najwyższego Rozkazu przemianowanego w Wileński Instytut Dworząński, Radcę Honorowego *Biaxtera*, podarkami z Gabinetu; Starszych Nauczycieli Gimnazjum Białostockiego *Muchina* i *Bobanowskiego* Orderem Sw. Stanisława 4-go stopnia. Nadto oświadczone Najwyższe Jego CESARSKIEJ MOŚCI zadowolenie: Honorowemu Kuratorowi Gimnazji Wileńskich Rzeczywistemu Radcy Stau Hrabieму *Chreptowiczowi*, byłemu Honorowemu Kuratorowi Gimnazjum Grodzienkiego Szambelanowi Xięciu Konstantemu *Radziwiłłowi* i Inspektorowi Skarbowych Szkół Białoruskiego Okręgu Szkolnego, Radcy Kollegialnemu *Hal-lerowi*. (G.S.P.)

— Przybył do naszej Stolicy Baron *de Barante*, Po-seł Króla Francuzów.

— Jego Cesarska Mość, dnia 6 terażniejszego Wrze-śnia, Najwyższej rozkazać raczył: tym urzędnikom, któ-rym na ośnowie szczególnych prerogatyw, nadanych miejscu ich służby, będzie należało pensyi mniej, ani-żeli ile wypadłoby na mocy ogólnej ustawy o pensjach, naznaczać pensye, nie podług osobnych postanowień, ale podług Ustawy. (G. S.)

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Mini-stra Skarbu, że z powodu starania byłego Jenerał-Gu-bernatora Wschodniej Syberyi Jenerał-Porucznika Bro-niewskiego, o uwolnienie dzieci ojców zesłanych do cięż-kich robot, zapisanych do okładu 8 - ej rewizyi, od płacenia podatkow i powinności do 17 - tu lat ich wie-ku, i o nadaniu w teje optacie ulgi dorosłym dzie-ciom robotników wszystkich fabryk do warzenia soli i gorzelni Gubernij Irkuckiej i Jenisejskiej, Pan Mi-nister Skarbu czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. Po nastatém postanowieniu Komitetu Ce-sarz Jego Mość w dniu 16-m zeszłego Sierpnia Najwy-żej rozkazać raczył: darowane w dalszym ciągu Połą-żenia Praw T. V Ustawą o podatkach i uwagą do ar-tykułu 140 i T. XIV Ustaw o utrzymywanych pod stra-żą i zesłanych w uwadze do artykułu 402, ośwobodze-nie dzieci ojców zesłanych do Syberyi na zaludnienie, od płacenia podatkow i powinności do 17-stu lat ich wieku, rozciągnąć i na dzieci zesłanych do ciężkich ro-

и детей ссыльно-каторжныхъ, записанныхъ по 8 ревизіи, и даровать 3-хъ-лѣтнюю льготу въ платежѣ податей и повинностей взрослымъ дѣтямъ рабочихъ всѣхъ винокуренныхъ заводовъ Иркутской и Энисейской Губерній, со времени перехода ихъ въ крестьянское сословіе. (Оп. 20 Сентября 1838 г.) (С. В.)

— Русская юфта, известная въ иностранныхъ государствахъ своею добротою, составляетъ весьма значительную статью отпускной торговли Россіи. Хотя она повсюду весьма цѣнится, однако же изъ чужихъ краевъ доходить извѣстія, что красный цвѣтъ ея не проченъ. По важности сего предмета для Русской промышленности и торговли, желательно изыскать способы къ отвращенію сего недостатка; по сему Департаментъ мануфактуръ и внутренней Торговли, по приказанію Его Сіятельства Г-на Министра Финансовъ, объявляетъ, что тому, кто на будущую въ 1839 году выставку издѣлій мануфактурной промышленности въ С. Петербургъ представить образцы легкой юфти, прочно окрашенной, не только въ красный, но и въ разныя другіе цвѣта, съ тѣмъ, чтобы юфта сохранила свойственный ей запахъ и другія качества, присуждена будетъ премія въ 2,000 р., или иная приличная награда, по усмотрѣнію Правительства, съ тѣмъ, чтобы представившій образцы сообщилъ подробное описаніе способа выдѣлки и окрашенія юфти для всеобщаго свѣдѣнія. При разсмотрѣніи образцовъ принято будетъ въ соображеніе, дѣйствительно ли предлагаемый способъ можетъ быть приименъ къ фабричному производству, то есть, возможно ли употребить его въ большемъ видѣ, и не возвыситъ ли онъ чрезмѣрно цѣну юфти.

— Въ *Journal de St. Petersbourg* напечатано объявленіе Французскаго Посланника, что 29-го Сентября (11-го Октября) будетъ совершено въ Римско-Католической церкви Св. Екатерины благодарственное молебствіе по случаю рожденія Гр. Наполеона. По чему, всѣ пребывающіе въ столицѣ Французы приглашаются на сей торжественный обрядъ.

Кіевъ, 22-го Августа.

Среди общихъ молебствій и веселій, которыми цѣлая Россія уже 13 лѣтъ торжествуетъ, 22-й день Августа, въ нынѣшнемъ году сей день въ Кіевѣ ознаменованъ еще особенными двумя празднествами. Первое изъ нихъ состояло въ торжественномъ открытіи Кіевскаго Института Благородныхъ Дѣвицъ, подъ Высочайшимъ покровительствомъ Государыни Императрицы учрежденнаго. Открытіе сіе происходило въ домъ Института, при многочисленномъ и великолѣпномъ собраніи. По возвращеніи онаго изъ Лавры, гдѣ совершалось торжественное молебствіе, освященіе Института совершилъ Преосвященнѣйшій Митрополитъ Кіевскій и Галицкій Филаретъ; маститый Преосвященникъ, благословляя образомъ Богоматери юныхъ воспитанницъ сего заведенія, напутствовалъ ихъ умиленными словами. Другимъ торжествомъ Кіева, былъ военный праздникъ, которымъ Генераль-Адъютантъ Ридигеръ и прочіе Генералы, Штабъ и Оберъ-Офицеры расположеннаго въ Кіевѣ войска, желали ознаменовать свѣтлый день коронаванія нашего возлюбленнаго Государя.

На обоихъ празднествахъ находился Генераль-Фельдмаршалъ Святѣйшій Князь Варшавскій, за три дня прибывшій сюда изъ Варшавы. Въ присутствіи сего доблестнаго сына Россіи прибываетъ еще юная сила и бодрость въ храбрый духъ Русскаго воинства: нельзя было надивиться неутомимой, быстрой крѣпости и стройной, блестящей красотѣ, съ какими наши полки двигались передъ своимъ вождемъ-героемъ, при церемониальномъ маршѣ и во время маневровъ, происходившихъ за Старымъ Кіевомъ. Самый праздникъ военный, въ присутствіи знаменитаго любимца победы и славы, былъ, можно сказать, еще праздничнѣе.

Вотъ нѣкоторыя подробности праздника сего, происходившаго верстахъ въ семи отъ Кіева, на прекрасномъ мѣстѣ возлѣ Лукашевичевой дачи, гдѣ расположены лагеремъ четыре полка 3-го Корпуса, въ виду Божіихъ церквей первопрестольнаго города Россіи.

На правомъ флангѣ лагеря, недѣли за двѣ до праздника, возникло большое, красивой архитектуры, деревянное зданіе, назначенное для бала. Большая часть онаго состояла изъ залы, которая своею обширностію превосходила всѣ залы Кіевскихъ домовъ. Убранство ея вполне соответствовало своему назначенію, сколько по мысли и вкусу онаго, столько же по блеску украшеній и освѣщенія. Въ правомъ концѣ залы находился большой портретъ Государя Императора, окруженный трофеями, а на противоположной сторонѣ, Русскій орелъ, искусно составленный изъ сабель, штыковъ и другихъ мелкихъ частей о-

бот, записанныхъ въ 8-мъ popisie ludności, i darować trzy-letnią ulgę w płaceniu podatków i powinności dorosłym dzieciom robotników wszystkich zakładów warzenia sali i gorzelni Gubernij Irkuckiej i Jenisejskiej, od czasu ich zapisania się do stanu włóściańskiego. (Op. 20 Września). (G.S.)

— Россійскіе юхтовые skóry, залегающія за границą swoją dobrocią, stanowią znaczny artykuł handlu wywozowego Rosseyi. Z tém wszystkiém, pomiń tego że są wszędzie cenione, dochodzą z obcych krajów wiadomości, że kolor jej czerwony nie jest trwały. Ze względu na ten, tak ważny obiekt dla przemysłu i handlu Rosyjskiego, życzyć należy, ażeby wynaleziony był sposób usunięcia pomienionej wady; w tym celu Wydział manufaktur i handlu wewnętrznego, z polecenia J.W. Ministra Skarbu, ogłosił, iż ten, kto by na przyszłą w r. 1839 wystawę wyrobów przemysłu rękodzielniczego w Petersburgu, złożył próby lekkiej juchty, pokrytej trwałym kolorem, nie tylko czerwonym, lecz wszelkim innym, tak, aby juchta zachowała właściwy jej odor i inne swe przymioty, otrzyma premium 2,000 rubli, lub inną stosowną nagrodę podług uznania Rządu, z tém zastrzeżeniem, iż składający takowe próby obowiązany będzie podać do powszechnej wiadomości dokładny opis sposobu wyprawiania i farbowania juchty. Przy rozpoznaniu prób ma być wzięto pod rozwagę: czy podany sposób może być zastosowany do postępowania fabrycznego, to jest: czy można go będzie użyć na wielką skalę, i czy skutkiem tegoż nie podwyższy się za nadto cena juchty.

— *Journal de S. Petersbourg*, umieścił ogłoszenie Posła Francuzkiego, że w dniu 29 Września (11 Października), o godzinie 11-ej przed południem, odbywać się będzie, w katolickim parafialnym kościele, S. Katarzyny, nabożeństwo i Te Deum dziękczynne, z powodu narodzenia się Hrabiego Paryża. Wszyscy obecni w stolicy Francuzi, są zaproszeni na ten obrzęd uroczysty.

Kijow, 22 Sierpnia.

Wśród powołanych modłów i wesołości, któremi cała Rosya już trzynaste lat święci 22-gi Sierpnia, dzień ten w roku bieżącym w Kijowie odznaczył się jeszcze dwiema szczególnymi uroczystościami. Jedną z nich było solenne otwarcie Instytutu Kijowskiego Panien Szlacheckiego rodu, pod Najwyższą Najjaśniejszej Pani opieką założonego. Obchód ten odbywał się w domu Instytutu, w obec liczного i świetnego zgromadzenia. Gdy powrócono z Ławry, gdzie się uroczyste odprawiało nabożeństwo, poświęcenie Instytutu dopełnił Najprzewielebniejszy Metropolita Kijowski i Halicki Filaret; sędziwy Arcykapłan, błogosławiąc obrazem Bogarodzicy młode wychowanki tego zakładu, czuł mił do nich przemowę. — Drugą uroczystością Kijowa był festyn wojskowy, którym Jenerał-Adjutant Rüdiger i inni Jenerałowie, Sztab-i Ober-Oficerowie konsystującego tu wojska, chcieli uświetnić dzień uroczysty Koronacyi naszego ukochanego Monarchy.

Na obu uroczystościach znajdował się J.O. Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszawski, przed trzema dniami tu przybyły z Warszawy. Obecność tego walecznego syna Rosseyi, nową siłą i mężstwem pokrzepia chlubny duch rycerstwa Rosyjskiego: nie można było wydziwić się niezmordowanej, zwinnej dziarskości, i szykownej, świetnej postawie, z jakimi półki nasze wykonywały obrotы przed swym wodzem-bohatylem, a w ceremonialnym marszu i w czasie manewrów, za Starym-Kijowem odbytych. Sam festyn wojskowy, wobec znamienitego ulubieńca zwycięstwa i sławy, był, można powiedzieć, jeszcze uroczystszy.

Oto są niektóre szczegóły tego festynu, który się odbywał ośmiem wiorst od Kijowa, w przesławnym miejscu, blisko Łukaszewiczowego folwarku, gdzie rozłożony był obozem cztery półki 3-go korpusu, w obliczu Świątyni Pańskich pierwszego-stołecznego miasta Rosseyi.

Na prawém skrzydle obozu, na dwa tygodnie przed festynem, powstała wielka, pięknej architektury, drewniana budowla, na bal przeznaczona. Większą jej część zajmowała sala, która pod względem obszerności przewyższała wszystkie sale domów Kijowskich. Ubranie jej zupełnie odpowiadało swemu przeznaczeniu, tak co do myśli i smaku, jako i blasku przyozdobień i oświecenia. Na prawym końcu sali spozstrzegać się dawał wielki portret Najjaśniejszego Pana, otoczony trzema, a z przeciwnej strony, Orzeł Rosyjski, misternie ułożony z pałasow, bagnietów i innych mniejszych części broni. Na podłużnych ścianach sali, między wszystkimi okna-

ружия. На продольныхъ стѣнахъ залы, между всѣми окнами, устроены были, изъ ружейныхъ стволовъ и пистолетовъ, по двѣ полуколонны съ аркою, между коими пестрѣлись цвѣтныя полосы, представлявшія цѣлый третій Корпусъ тѣмъ, что каждая была особаго цвѣта, присвоеннаго какому нибудь полку сего корпуса. Вверху всѣ стѣны убраны были разными украшеніями, преимущественно звѣздами и лучами, составленными изъ палашей, шомполовъ и штыковъ, а подъ ними, по всѣмъ стѣнамъ, расположены были девятнадцать надписей, каждая въ зеленѣющемъ вѣнкѣ, и составлена изъ оружейныхъ приборовъ, какъ и все вообще убранство залы. Блестящій рядъ сихъ надписей представлялъ собою стальную лѣтопись побѣдъ, совершенныхъ Русскими полками подъ державою Николая I, начиная отъ Елисаветполя и Эривани, до Варны, Адрианопольскаго мира и Варшавы—и какъ ярко блестѣли имена сія надъ собраніемъ людей, между которыми можно было увидѣть, или главнаго виновника, или храбраго сподвижника сихъ побѣдъ.

Къ восьми часамъ вечера, послѣ обѣда, даннаго Военнымъ Губернаторомъ, Житомирская дорога полна уже была экипажами гостей и зрителей военнаго праздника. Прекрасный видъ представлялъ собою освѣщенный лагерь и домъ, предъ которыми блестѣли на щитахъ орлы, по бокамъ вензеля царскаго. По прѣздѣ главнаго гостя начался балъ, сопровождавшійся чрезвычайно веселымъ одушевленіемъ. Собраніе было великолѣпно и прекрасно; зала была полна, но безъ той жаркой тѣсоты, которая составляетъ обыкновенно неудобное достоинство собраній. Между тѣмъ, какъ вокругъ воиновъ нашихъ блестѣли и пестрѣлись въ мѣрныхъ движеніяхъ веселыя пары танцующихъ подъ звуки Французскихъ кадрили и мазурки, вдругъ, за стѣнами залы, раздались громкіе, не такіе уже стройные, но еще болѣе веселые звуки, вызвавшіе все собраніе изъ залы. Тамъ представилось совсѣмъ другое зрѣлище, при взглядѣ на которое невольно вспомнились слова пѣвца во станѣ Русскихъ воиновъ:

Друзья! здѣсь свѣтитъ намъ луна,
Здѣсь кровь небесъ надъ нами!

То были пѣніе и пляска Русскихъ солдатъ. Кто совсѣмъ не видалъ этой чудной, разгульно-удалой сумятицы, тому трудно выразить всю живость впечатлѣнія, какую производила теперь солдатская пляска, при кликахъ и свистѣ 300 пѣсенниковъ, распѣвавшихъ свои заунывно-веселыя народныя пѣсни, при стулкѣ барабановъ и звукахъ военной музыки, кои вторились еще другими восемью хорами пѣсенниковъ и восемью военными музыками, на всемъ протяженіи лагеря.

Здѣсь Русскій духъ, здѣсь Русью пахнетъ!

сказалъ бы и теперь нашъ незабвенный пѣвецъ Полтавы.—И въ шумномъ весельѣ пара, какъ въ грозномъ веселіи штурма и побѣды, раскрывалась самодовольная полнота духа нашихъ Русскихъ солдатъ, въ близкомъ присутствіи вождя-героя..... Здѣсь, можно сказать, было *сердце на распашку!*.... Изъ этой шумно-звучной толпы вдругъ выдался небольшой хоръ съ пѣсней, сложенною въ честь Фельдмаршала Подпрапорщика Евевскимъ; къ каждому куплету ея припѣвали:

Ура, ура, о Князь Варшавы!
Ура тебѣ, зиждитель славы!

Между тѣмъ, какъ продолжалась вся эта фантазмагорія звуковъ и движеній, и наши удалцы, скача и припѣвывая, штурмовали устроенный для нихъ городокъ, сожженъ былъ блестящій фейерверкъ, въ заключеніе коего горѣлъ голубымъ огнемъ щитъ съ царскимъ вензелемъ, а въ отдаленіи во все это время пылалъ другой колоссальный вензель, длиною 215 саж., устроенный на отлогостяхъ двухъ горъ, раздѣленныхъ оврагомъ. Замѣчательно, что и природа, съ своей стороны, какъ бы нарочно для свѣтлаго дня сего, отвѣчала веселому военному празднику, поблескивая зарницею въ отдаленіи небосклона, и сіяла полнымъ, яснымъ мѣсяцемъ съ высоты небеснаго свода.

По возвращеніи въ залу, опять возобновились танцы, и въ 12 часовъ, всѣ гости и хозяева пошли ужинать, въ двухъ палаточныхъ галереяхъ, длиннымъ полукружіемъ примыкавшихъ къ концамъ главнаго зданія.—Первый тостъ былъ за здравіе Государя и Его Августѣйшей фамиліи: громкое ура продолжилось звуками близкой Русскому сердцу пѣсни: *Воже Царя Храни!* гремѣвшей по цѣлому лагерю.—Другой тостъ былъ за здоровье Фельдмаршала: новое ура отглаголо въ дружинѣ, и раздался знакомый напѣвъ пѣсни въ честь Князя Варшавскаго:

ми, уложенныя были з лuf karabinowych i pistoletów, po dwie półkolumny z arkadą, z pomiędzy których wykazywały się kolorowe pasy, cały Korpus trzeci wystawiające, gdyż każda była innego koloru, właściwego pewnemu półkowi tegoż Korpusu. U góry, wszystkie ściany przybrane były w różne ozdoby, mianowicie w gwiazdy i promienie, ułożone z pałaszy, sztęfli karabinowych i bagnietów, a pod niemi, po wszystkich ścianach, znajdowało się dziewiętnaście napisów, każdy w zielonym wieńcu, ułożony z części oręża, równie jak i całe w ogólności ubranie sali. Świetły szereg tych napisów przedstawiał stalową kronikę zwycięstw, odniesionych przez wojska Rosyjskie pod berłem Mikołaja I, poczynawszy od Elisabetpoła i Erywanu, do Warny, Adrianopolskiego pokoju i Warszawy—i jakże żywo nazwiska te jaśnieć musiały nad zgromadzeniem, w którym ujrzeć można było, lub głównego do zwycięstw przywódcę, lub walecznego w nich spółzawodnika.

Około ósmej wieczorem, po obiedzie, danym przez Wojennego Gubernatora, trakt Żytomirski zapewniony już był pojazdami gości i widzów uroczystości wojskowej. Prześliczny wystawiał widok, oświecony obóz i dom, przed którym jaśniały na tarczach orły, po bokach cyfry Cesarzkiej. Po przybyciu głównego gościa, rozpoczął się bal, ożywiony najszczerzą radością. Grono osób było wspaniałe i świetne; sala była pełna, lecz bez owego nużącego natłoku, który zwykle stanowi niedogodną zaletę zgromadzeń. Tymczasem, kiedy dookoła naszych wojowników jaśniały i pstrzyły się w miarowych ruchach wesole pary tańczących, przy dźwięku francuzkich kadrylów i mazura, jednym razem, za ścianami sali, rozległy się huczne, nie tak wprawdzie składne, atoli weselsze jeszcze dźwięki, które całe towarzystwo z sali wywabiły. Ujrano tam wcale inne widowisko, na które patrząc, przypominały się mimowolnie słowa barda w obozie wojowników Rosyjskich:

Bracia! tu nam księżyc świeci,
Tu strop niebios nad nami!

Były to śpiewy i tańce żołnierzy Rosyjskich. Kto nie widział tego cudnego, swawolno-żwawego nieładu, temu trudno wyrazić całą żywość wrażenia, jaką sprawił taniec żołnierski, przy wykrzykach i gwizdzie 300 śpiewaków, wyciągających swoje żałośno-wesołe pieśni narodowe, przy huku bębnow i dźwiękach muzyki wojskowej, którym wtórowało ośm innych jeszcze chorów śpiewaków i ośm mazyk wojskowych, rozstawionych po całym obozie.

Tu Ruski duch, tu oddycha Ruś!

rzekłby i teraz niezapomniany nasz śpiewak Półtawy. Zarówno, w hucznej wesołości bankietu, jak i wśród groźnej wesołości szturmu i zwycięstwa, objawiała się samo-zadowolniona pełność ducha n-szych żołnierzy Ruskich, w blizkiej obecności wodza bohatera.... Tu można powiedzieć, *serce było wylane!*.... Tu z pośród szumno-dźwięcznego tłumy, nagle ozwał się niewielki chór pieśni, ułożoną na cześć Feldmarszałka, przez Podchorążego Jeżewskiego, po każdej strofie której, przypiewywano:

Ura, Ura, o Xiąże Warszawy!
Ura tobie, sprawco sławy!

Tymczasem, kiedy cała ta fantasmagorya dźwięków i ruchów trwała jeszcze, i kiedy nasze zuchy, płasząc i przyspiewując, szturmowali do wystawionego dla nich gródka, spalono świetny fajerwerk, w końcu którego zajaśniała w błękitnym ogniu tarcza, z cyfrą Cesarzką, a w oddaleniu pałata, przez cały ten czas, inna, kolosalna cyfra, długości 215 sążni m-jąca, urządzona na pochyłościach dwóch gór, wąwozem przedzielonych. Godnem jest uwagi, że i natura ze swej strony, jakby umyślnie na ten dzień uroczysty, odpowiedziała wesołemu festynowi wojskowemu, migając błyskawicą na odległym horyzoncie, i przyswiecając pełnym, jasnym księżycem, z wysokości niebieskich sklepień.

Po powrocie do sali, znowu się rozpoczęły tańce, a o godzinie 12, wszyscy goście i gospodarze udali się na wieczerzą, zastawioną w dwóch namiotowych galeryach, długiem półkolem przytykających do rogów głównego budynku.—Pierwszy toast, spełniono za zdrowie Cesarza Jego Mości i Jego Najjaśniejszej Familii: huczne *ura!* przedłużało dźwięk lubej sercu Ruskiemu pieśni: *Boże, chroń Cara!* która się po całym rozlegała obozie.—Drugi toast, wzniesiony był za zdrowie Feldmarszałka: znowu *ura!* zagrzmiąto między biesiadującymi, i rozległa się znana melodia pieśni na cześć Xiącia Warszawskiego:

Славься, славься, Русь святая,
Ты необидима!
Ты Творцемъ и грудью нашей
Будешь вѣкъ хранима!....

Послѣ ужина балъ продолжался еще до двухъ часовъ веселой ночи, и Кіевляне возвращались съ лагерного праздника, исполненные живѣйшаго удовольствія. Яркое свѣтила имъ луна; величественно сіяли золотые куполы на святыхъ храмахъ богоспасаемаго Кіева.

— Въ 1837 году, въ жителѣхъ Римско-Католическаго исповѣданія въ Россіи было слѣдующее статистическое движеніе: браковъ сочелась 26,332 пары; родилось, мужескаго пола 50,282, женскаго, 53,785, и того 104,067; умерло, мужескаго пола 35,843, женскаго 33,973 и того 69,816. За тѣмъ приращеніе католическаго народонаселенія, составляетъ 34,251.

(O.F.C.P.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 11-го Октября.

7 ч. Октября въ 2 часа по полудни Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Всероссійскій подъ именемъ Графа Бородинскаго, съ многочисленною свитою слѣдуя изъ Мюнхена, прибылъ въ Инсбрукъ, остановился въ гостиницѣ, подъ золотымъ солнцемъ, и по другой день въ 7 час. утра, отправился путемъ въ Италію. (A.P.S.Z.)

Венеція, 6-го Октября.

Вчера въ 12 часовъ утра, происходилъ здѣсь торжественный въѣздъ Ихъ Императорскихъ Величествъ. Торжества продолжались до 18 с. м., и того же дня Ихъ Императорскія Величества выѣдутъ изъ Венеціи. Завтрашній день будетъ парадъ сухопутныхъ войскъ и флота. 10 числа высокіе путешественники поѣдутъ на островъ Мурано, а 12-го посѣтятъ арсеналь. Большая и малая площадь Св. Марка будутъ архитектурно иллюминированы.

Лембергъ, 6-го Октября.

Извѣстный собиратель „Писней Галиційскаго народа“, Жегота Паули, объявилъ недавно изданіе *Галиційскихъ древностей*. Онъ издалъ уже первую тетрадь сего достохвальнаго сочиненія.

— Къ собранію историковъ Гр. Герена и Укерта: *Geschichte der europäischen Staaten*, Докторъ Репель пишетъ Исторію Польши. На сей предметъ онъ нарочно изучалъ польскій языкъ въ Данцигѣ и пользовался тамошними архивами. Онъ теперь съ Іюля находится въ Познань.

— По частному письму мы получили извѣстіе, что одинъ владѣтель въ южной Франціи, старается завести новую методу пользованія больныхъ, которая состоитъ въ томъ, что больные должны ежедневно нѣсколько времени по мѣрѣ силъ своихъ, употреблять большое движеніе. Онъ пользовалъ многихъ больныхъ, болѣею частію жителей городовъ, которыхъ излечивалъ въ непродолжительное время. Владѣлецъ этотъ началъ уже славиться подобно Присницю. Больные, поручающіе себя его искусству принуждены заниматься въ полѣ, въ виноградникахъ и въ саду и мало по малу привыкаютъ пить чистую воду, и довольствоваться скромною но здоровою пищею. Такимъ образомъ уничтожается опухоль, ревматизмъ, отверденіе печени изанора въ желудкѣ, и, похондрія, судорога, и проч. Владѣлецъ сей имѣетъ двойную выгоду отъ своего заведенія; во первыхъ онъ беретъ хорошую плату за продовольствіе жилища, пользованіе, а во вторыхъ больные его заступаютъ въ домѣ значительное число работницъ и работниковъ, и потому онъ имѣетъ вѣскольکو только служащихъ. Это можетъ быть хорошее средство, никто оное безъ убѣжденія не можетъ опровергать, или по крайней мѣрѣ недолюбить. Между тѣмъ не обращающаго вниманія на то, существуетъ ли это новое средство пользованія или только оно выдуманно для шутки, надобно припомнить величайшую истину одного умирающаго врача, что лучшій и единственный для челоѣка лѣкаръ есть: *движеніе, воздухъ и вода*. Впрочемъ такъ какъ по обязанностямъ званія, по дѣламъ и проч., не каждый можетъ имѣть столько времени, чтобы пользоваться достаточнымъ движеніемъ и воздухомъ, можно советовать всѣмъ тѣмъ, которые принуждены много сидѣть, а именно жителямъ городовъ, что болѣе пользы нежели движеніе и воздухъ, могутъ доставить паровыя бани, старинный обычай славянъ, теперь называемыя Русскими банями. Кто хочетъ избавиться отъ ревматизма, отверденія печени, запора въ желудкѣ, охриплости, насморка, судороги, и похондріи, пагетъ и проч., пускай употребляетъ бани. Бани замѣняютъ для него самую большую прогулку и движеніе, безъ усталости, которая дѣйствуетъ всегда на легкія, и безъ утомленія. Могутъ правда встрѣтиться нѣкоторыя исключенія, но они ничтожны въ сравненіи съ благотѣльными послѣдствіями. (G.C.)

Руси свѣта, Руси droga,
Слѣдъ незыбчивъ!
Наша пѣсь и рамиѣ Бога,—
Тва вѣчная остопа!...

По вечерней, балъ трвалъ jeszcze до godziny 2-rej wesołej nocy, i Kijowianie powracali z festynu wojkowego, pełni najżywszego zadowolenia. Pogodnie przyświecał im księżyc; wspaniale błyszcząły złote kopuły na świątyniach w Boskiej opiece stojącego Kijowa.

— Stosownie do wykazów statystycznych ludności Rzymsko-Katolickiego wyznania w Cesarstwie Rosyjskim, w ciągu roku 1837: zaślubiło się par 26,332; urodziło się dzieci: płci męskiej 50,282, płci żeńskiej 53,785, razem 104,067; zmarło 69,816 osób, z których 35,843, płci męskiej, a 33,973 żeńskiej. Przybyło zatem ludności katolickiej 34,251. (G.R.K.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 11-go Października.

D. 7-go Października o godz. 2-rej z południa, Jego Cesarzowska Wysokość WIELKI KSIĄŻĘ NASTĘPCA Rosyjski, pod imieniem Hrabiego Borodinińskiego, z licznym orszakiem, jadąc z Monachium przybył do Insprucku; i stanął w hotelu pod złotym słońcem, a nazajutrz o godz. 7-mej rano udał się w dalszą podróż do Włoch.

(A.P.S.Z.)

Wenecya, 6 Października.

Wczora w południe odprawili tu wjazd uroczysty oboje Cesarstwo Ichmość. Uroczystości będą ciągle dawane aż do 18 b. m., w którym-to dniu NN. Państwo opuścą Wenecyę. Jutro będzie wielka parada wojsk lądowych i morskich; 10-go Zwiedzą Dostojni podróżni wyspę Murano, a 12-go arsenał. Wielki i mały plac S. Marka będą architektonicznie oświecone 13 b. m.

Lwów, 6 Października.

Znany zbieracz „Pieśni ludu galicyjskiego“, Żegota Pauli, ogłosił wydawanie *Starożytności galicyjskich* i wydał już pierwszy zeszyt tego dzieła, godnego pochwały i zachęty.

— Do zbioru historyków PP. Heerren i Ukert: *Geschichte der europäischen Staaten*, Doktor Röpel pisze historię Polski. W tym celu uczył się umyślnie języka polskiego w Gdańsku i z archiwów tamtejszych korzystał. Teraz bawi od Czerwca w Poznaniu.

— Z listu prywatnego dowiadujemy się, że pewien właściciel w południowej Francyi, stara się zaprowadzić nowy sposób leczenia, który na tѣm się zasadza, iż chorzy przymuszani są codzień przez niejaki czas, w miarę sił swoich, odbywać wielkie poruszenie. Miał on w swej kuracyi znaczną liczbę pacjentów, powiększej części mieszkańców miast, których w krótkim czasie uzdrowiał. Właściciel ten zaczął już słynąć podobnie, jak Prinsitz. Pacjenci, którzy się jemu poręczają, przymuszani są pracować w polu, winnicy i ogrodzie; i powoli przyzwyczajają się pić czystą wodę i przestawać naskromnem, lecz zdrowiem pożywności. Tym sposobem ustępuje puchlina, reumatyzm, zatwardzenie wątroby i żołądka, hypochondrya, kurcz i t. p. Właściciel ten ma podwójną korzyść z tego zakładu; bo naprzód każe sobie dobrze płacić za wikt, pomieszkanię i staranność, a powtórę pacjenci jego zastępują mu w domu znaczną liczbę wyrobnic, parobków, dla tego się tylko kilkoma służącymi obchodzi. — Może to być dobry środek, nikt mu przeczyć bez przekonania nie może, a przynajmniej nie powinien. Tymczasem nie wchodząc, czy ten nowy środek ruchawej kuracyi istnieje lub jest tylko zmyśleniem dla zabawy, godzi się przypomnieć sławną prawdę pewnego umierającego doktora, że najlepszym i jedynym dla człowieka lekarzem; jest: *ruch, powietrze i woda*. Kiedy jednakże, czyto z obowiązku stanu, procederu lub t. p. nie każdy może mieć tyle czasu, aby mógł użyć w dostatecznej ilości ruchu i powietrza, godzi się powiedzieć tym wszystkim co to wiele siedzieć muszą, a mianowicie miast mieszkańcom, że lekiem zastępującym więcej niż dostatecznie ruch i powietrze, są łaźnie parowe, dawany zabytęk sławiański, dziś łaźniami Rosyjskimi zwane. Kto się chce pozbyć reumatyzmu, zatwardzenia wątroby i żołądka, chrypek, katarów, kurczów, hypochondryi, liszajów, ścisków i t. p., niechaj używa łaźni. Użycie łaźni zastąpi mu największy spacer i najusilniejszą ruchawą robotę, bez z mordowania działającego na płuca i bez pracy nużącej. Mogą wprowadzić mieć miejsce niejakie wyjątki, ale te będą zerem w porównaniu dobrych skutków. (G.C.)

П р у с с и я.

Берлинъ, 17-го Октября.

Король пожаловалъ Ордена слѣдующимъ Генераламъ и чиновникамъ Императорско-Россійской службы: Генералу отъ инфантеріи Генералъ-Адъютанту Князю Ливену, знаки ордена Чернаго Оrla, брилліантами украшенные; Министру морскихъ силъ, Адмиралу, Генералъ-Адъютанту Князю Меншикову и Генералу отъ инфантеріи Генералъ-Адъютанту Графу Воронцову, Орденъ Чернаго Оrla; Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Жуковскому, Орденъ Краснаго Оrla 2-й степени со звѣздою; Статскому Совѣтнику Графу Вельгорскому, Орденъ Краснаго Оrla 2-й степени съ брилліантами; Флигель-Адъютантамъ, Полковникамъ: Барону Ливену, Князю Италійскому Графу Суворову Римникскому, Липранди и Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Лейбъ-Медику Д-ру Маркусу, Орденъ Краснаго Оrla 2-й степени, Флигель-Адъютантамъ Полковникамъ: Львову, Графу Васильчикову, Князю Вреде, Юрьевичу и Полковникамъ: Лейбъ-Гвардіи Кирассирскаго полка Гр. Нироду, Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго полка Дюгамелю, Лейбъ-гвардіи Сапернаго баталіона Фелькнеру, Лейбъ-Гвардіи конной артиллеріи, Лутковскому, Коммандиру 2-й бригады пѣшей артиллеріи Сикстелю, Сумскаго Гусарскаго полка Ознобишину и пѣшей артиллеріи Яковлеву; Подполковникамъ: 10-й бригады пѣшей артиллеріи Вагнеру, Вознесенскаго Уланскаго полка Чорбѣ; Генеральнаго Штаба Татарянову; Адъютантамъ Князя Меншикова: Украинскаго Егерскаго полка Энгельгардту, флота Капитанъ-Лейтенанту Глазенапу; Адъютантамъ Государя Цесаревича Наслѣдника, Поручикамъ: Адлербергу, Паткулю, Гр. Вельгорскому и Князю Барятинскому; Статскому Совѣтнику Д-ру Евожину, и Коллежскому Совѣтнику Либману, Орденъ Краснаго Оrla 3-й степени; Директору Императорской Канцеляріи флота Шотте, Орденъ Краснаго Оrla 4-й степени; Флигель-Адъютанту Полковнику Князю Долгорукову, Орденъ Св. Іоанны, украшенный брилліантами, и Флигель-Адъютантамъ Полковникамъ: Гр. Гайдену, Назимову и Каммергеру Толстому, Орденъ Св. Іоанна. (О.Г.Ц.П.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 8-го Октября.

Примѣръ Г. Симондъ де Сисмонди достоенъ подражанія. При напечатаніи рѣчи, произнесенной имъ въ главномъ Швейцарскомъ совѣтѣ о настоящихъ несогласіяхъ съ Франціею, выпустилъ онъ весь мѣста, въ коихъ упоминается о послѣдствіяхъ разрыва съ Франціею, не желая чтобы за границею извѣстны были слабыя стороны Швейцаріи, невыгоды одной въ случаѣ нападенія и опасность, коей подвергается она теперь и на будущее время. Въ журналѣ *la Presse* помѣщено по этому случаю замѣчаніе, что во Франціи другой обычай; ибо каждое утро 20 журналовъ извѣщаютъ цѣлую Европу не только о нашихъ истинныхъ неудобствахъ, но даже говорятъ и о тѣхъ, которыя суть слѣдствіемъ нашихъ учрежденій, отвергаютъ то, что составляетъ наше имущество, обнаруживаютъ тайны наши, придаютъ смѣлость гибельнымъ замысламъ и скрываютъ все, что могло бы приобрѣсти уваженіе чужеземцевъ.

— Въ *Semaphore de Marseille* пишутъ изъ Египта отъ 3-го Октября, что Вице-Король, желая собрать потребную сумму для уплаты Порту слѣдующей египетской дани, продалъ извѣстному торговому дому 26,000 томовъ хлопчатой бумаги, по 16 талеровъ центнеръ. Половина товара придеть въ Марсель, другую отсылаютъ въ Ливерпуль. Сверхъ того Мегмедъ-Али обязался не высылать хлопчатой бумаги въ означенные города, ни подъ своимъ, ни подъ чужимъ именемъ. Вчера Вице-Король сѣлъ на пароходъ, въ намѣреніи отправиться къ своему флоту, который все еще находится въ гавани. Нѣсколько дней будетъ онъ дѣлать на морѣ эволюціи; послѣ чего поѣдетъ въ Розетту, а оттуда въ Каиръ.

— Въ одномъ изъ нашихъ журналовъ пишутъ, будто бы Генералъ Аймаръ подалъ прошеніе о увольненіи его отъ командованія съ оставленіемъ по арміи. Генералъ просилъ о таковомъ увольненіи подъ предлогомъ слабости здоровья, но кажется, что поводомъ къ сему были несогласія его съ военнымъ Министромъ за отданный симъ Генераломъ приказъ, который произвелъ столь сильное впечатлѣніе въ Швейцаріи. Какъ бы то ни было, просьба Генерала Аймара принята, и говорятъ, что на мѣсто его назначенъ будетъ Ген. Шраммъ. Войска продолжаютъ идти къ восточнымъ границамъ.

— Изъ Байрута пишутъ, что Ибрагимъ-Паша тайно сочетался бракомъ съ дѣвицею одной изъ значительнѣйшихъ фамилій въ Дамаскѣ.

— Въ *Journal des Debats* пишутъ, что Людовикъ Бонапарте рѣшился непременно выѣхать изъ Швей-

P R U S S I A.

Berlin, 17 Października.

Nasz Król raczył udarować orderami, następujących Cesarzsko-Rosyjskich Generatów i Urzędników: Generata piechoty i Generat-Adjutanta Xiecia Lieven, orderem Czarnego Orła z brylantami, Ministra Morskiego, Admirala i Generat-Adjutanta, Xiecia Menszykowa, tudzież Generata piechoty, Generata-Adjutanta Hr. Woronicowa, o derem Czarnego Orła; Rzeczywistego Radzcy Stanu Żukowskiego, gwiazdą orderu Czerwonego Orła drugiej klasy; Radzcy Stanu Hr. Wielhorskiego, orderem Orła Czerwonego drugiej klasy z brylantami; Półkownikowi Fligel-Adjutantowi: Barona Lieven, Xiecia Italijskiego Hrabie Suworowa-Rymnickiego, Liprandego, Rzeczywistego, Radzcy Stanu i przybocznego lekarza Dra Markus, orderem Orła Czerwonego drugiej klasy; Półkownikowi i Fligel-Adjutantowi: Lwowa, Hr. Wasilezykowsa, Xiecia Wrede, Jurjewicza, tudzież Półkownikowi: Hr. Nirod, z półku kirysyerów gwardyi, Duhamel z Siemienowskiego półku gwardyi przybocznej, Völknera, z batalionu saperów gwardyi przybocznej, Lutkowskiego, z artylleryi konnej gwardyi, Sixtela, dowódcę drugiej brygady artylleryi pieszej, Oznobiszyna z Sumskiego półku Huzarów, Jakowlewa z artylleryi, Podpółkownikowi: Wagener z 10-ej brygady artylleryi pieszej, Czorhę, z Woznesenskiego półku Ułanów, Tatarynowa z głównego sztabu, Engelhardta z Ukrainskiego półku strzelców, Majora Glasenapa z Marynarxi, Adjutantów Xiecia Menszykowa, tudzież Poruczników: Adlerberga, Patkula, Hr. Wielhorskiego i Xiecia Baratyńskiego, Adjutantów Cesarzawicza Następcy Tronu, jako też Radzcy Stanu, D. Jenochin, i Radzcy Kollegialnego Liebmanna, orderem Orła Czerwonego trzeciej klasy; Naczelnika Cesarzkiej kancelaryi morskiej Schotte, orderem Orła Czerwonego 4-tej klasy; Półkownikowi i Fligel-Adjutantowi Xiecia Dothornukiego, orderem Św. Jana z brylantami; Półkownikowi i Fligel-Adjutantowi: Hr. Heyden, Nazimowa i Szawbelana Tołstoja, orderem Św. Jana. (G.R.K.P.)

F R A N C Y J A.

Paryż, dnia 8 Października.

Godny jest naśladowania przykład P. Simonde de Sismondi, który, mając mowę na Wielkiej Radzie Szwajcarskiej o teraźniejszych zatajach politycznych z Francją, przy jej wydrukowaniu opuścił wszystkie miejsca, wyszczególniające skutki, mogące wyniknąć z poróżnienia się z Francją: nie chciał bowiem, aby wiadano za granicą, jakie słabe strony ma Szwajcaryja, jakie jej można wyrządzić szkody, gdyby na nią uderzono, na jakie byłaby teraz i w przyszłości wystawiona niebezpieczeństwa. Dziennik *Presse* czyni z tego powodu uwagę, że przeciwnie dzieje się we Francyi: co rana bowiem 20 dzienników odkrywają Europie, nie tylko nasze istotnie słabe strony, ale nawet przywodzą powody, wypływające z samej organizacji; zapierają to, co stanowi naszą siłę; odkrywają wszystkie tajemnice; dodają odwagi złym zamiarom, a tają to wszystko, co by nam szacunek zjednać mogło.

— *Semaphore de Marseille* donosi z Egiptu pod dniem 3 Października, że Vice-Król, choć zebrać pieniądze na wypłacenie należącego się Porcie haracz, sprzedał pewnemu domowi handlowemu 26,000 pak bawełny, po 16 talarów za centnar. Połowa tego towaru przybędzie do Marsylii, drugą odsyłają do Liverpool. Prócz tego Mehmet-Ali zobowiązał się nie wysyłać bawełny do pomienionych portów, ani wprost na swój rachunek, ani pod cudzím imieniem. Wczora wszedł Vice-Król na statek parowy, w celu udania się do swojej floty, krążącej jeszcze w porcie. Po kilku dniach, które poświęca na ćwiczenia morskie swoich okrętów, uda się do Rosetty, a zamtąd do Kairu.

— Według doniesień jednego z naszych dzienników, Generał Aymard miał podać prośbę o uwolnienie od dowództwa i umieszczenie go w nieczynnej służbie. Za powód przytacza Generał zły stan swojego zdrowia; lecz zdaje się, że istotną przyczyną tego żądania, są zasze z Ministrem Wojny nieporozumienia z powodu wydanego rozkazu dziennego, który w Szwajcaryi tak wielkie sprawił wrażenie. Jakkolwiek sądzą, prośba Generała została natychmiast przyjęta, a Generał Schramm ma być przeznaczony do objęcia po nim dowództwa. Wojska ciągle idą ku granicom wschodnim.

— Według listów z Bajrutu pisanych, miał Ibrahim-Basza poślubić sobie tajemnie dziewczę, należącą do jednej z najznacniejszych rodzin w Damszku.

— *Journal des Débats* donosi, że Xiążę Ludwik Bonaparte, ma z pewnością wyjechać ze Szwajcaryi: bo

парии; ибо продаетъ экипажи свои и лошадей. Незавѣсто куда намѣренъ онъ отправиться.

— Герцогъ Монтебелло прислалъ правительству слѣдующій отвѣтъ Швейцарскаго Форорта, на представленную ему ноту. „Форортъ Швейцарскаго союза получилъ предписаніе сейма, отвѣчать высокопочтенному Посланнику Короля Французовъ, что голоса на сеймѣ, относительно выслаки Людвига Бонапарте, были раздѣлены, сколько по вопросу на счетъ его гражданства, какъ и потому, что Франція требовала изгнанія Швейцарскаго гражданина, что несомнѣнно съ правами независимости самостоятельнаго Государства. Но съ той минуты, какъ Людовикъ Бонапарте принялъ намѣреніе выѣхать изъ Швейцаріи, чему Форортъ старается споспѣшествовать, неимѣется уже надобности въ совѣщаніи сейма. Швейцарія, вѣрная давнимъ чувствованіямъ своимъ въ отношеніи къ Франціи, не можетъ не изыскать ей откровенно при этомъ случаѣ удивленія своего, что держава сія прибѣгла къ непріязненнымъ мѣрамъ, прежде нежели сеймъ собрался и могъ начать совѣщанія о положительномъ отвѣтѣ на ноту Посланника. Сеймъ, не менѣе Франціи, желаетъ избѣгать на будущее время подобныхъ замѣшательствъ и искренно хотѣлъ бы, чтобы согласіе обоихъ Государствъ, соединенныхъ общими воспоминаніями и взаимными соотношеніями, никогда не было прервано. При чемъ сеймъ надѣется, что прежнія соседственныя отношенія и стародавняя пріязнь возобновятся и утвердятся еще крѣпчайшими узами.” (О Г. Ц. Ш.)

11-го Октября.

Журн. Прѣвій сообщаетъ: „Мы получили изъ Лондона въ подлинникъ изданный 31 Іюля 1838 актъ, которымъ Англійская Королева, всѣмъ литературнымъ произведеніямъ тѣхъ странъ, въ которыхъ будетъ оказываемо взаимное покровительство, общааетъ привилегіи и покровительство во всѣхъ Великобританскихъ владѣніяхъ. Постановленіе это дѣлаетъ честь Королевы Викторіи. Надѣмся, что Франція незамедлительно слѣдуетъ сему благородному примѣру.

— Тотъ же журналъ содержитъ статью обо отвѣтѣ Люцернской союзной директоріи, въ которой замѣчательнѣйшее слѣдующее мѣсто: „Франція получила удовлетвореніе, не прибѣгая къ насильнымъ мѣрамъ. Наши дружественныя сношенія съ Швейцаріею не будутъ нарушены.”

— Журн. *Presse* уведомляетъ, что крещеніе Графа Парижскаго, окончательно отложено до весны и будетъ происходить въ Фонтенебло.

— Графъ Демидовъ вчера изъ С. Петербурга прибылъ съ депешами въ Парижъ.

— Въ Перпиньянѣ 4 ч. при отходѣ почты распространился слухъ, что въ Барселонѣ настоящій образъ правленія опровергнуть народнымъ возстаніемъ. Гарнизонъ съ Барономъ Меръ скрылся въ цитадель. Извѣстіе это кажется требуетъ подтвержденія.

12-го Октября.

Въ то время, какъ новѣйшія извѣстія изъ Швейцаріи все еще говорятъ о военныхъ вооруженіяхъ, предполагая, что отвѣтъ данный на ноту Герцога Монтебелло почитается неудовлетворительнымъ со стороны Франціи; здѣсь рѣшительно теперь увѣрились, что дѣло кончено, и доброе согласіе съ Швейцаріею совершенно теперь восстановлено.

— Генерала Себастьяни вскорѣ ожидаютъ изъ Лондона въ Парижъ, Герцогъ Броли уже сюда прибылъ Маршаль Сульть возвратится въ концѣ Ноября а Г. Дюпеня ожидаютъ чрезъ двѣ недели.

— Мнимыя сокровища, которыя будто найдены въ Тройльерійскихъ подвалахъ, дали именно легитимистскимъ журналамъ матерію къ такимъ колкимъ замѣчаніямъ, что правительство предположило теперь кончить дѣло судебнымъ порядкомъ. Письмо Маркиза Жіака опубликовано въ журн. *France*, объ открытіи сихъ сокровищъ, передано Генералъ Прокурору.

(A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 7-го Октября.

Говорятъ, что Герцогъ Георгъ Кембриджскій намѣренъ отправиться въ дальнюю дорогу, ибо взялъ паспорта не только отъ Посланниковъ христіанскихъ державъ, но даже и отъ Турецкаго и Египетскаго. Его Королевское Высочество пробудетъ, кажется, три года въ отлучкѣ.

— Князь Аудигскій находится теперь въ Эдмбургѣ, гдѣ посѣщаетъ публичныя заведенія. Онъ въ особенности занимается Арабскими и Персидскими рукописями, находящимися въ здѣшней бібліотекѣ.

— Полагаютъ, что на будущую зиму, хлѣбъ въ Англіи вздорожаетъ, почему и опасаются смятеній черни. Слѣдовало бы внести заблаговременно въ парламентъ постановленіе о зерновомъ хлѣбѣ, ибо вѣроятно оное возбудитъ тамъ сильныя споры.

на день 10 Паўдзiernika оглосилъ sprzedaż swoich koni i powozów; jednak nie wiadomo dokąd się udać zamierza.

— Xiążę Montebello przesłał Rządowi następującą odpowiedź *Forortu* Szwajcarskiego, na podaną przez niego notę w dniu 1-m Sierpnia: *Forort* Związku Szwajcarskiego w Lucernie, otrzymał rozkaz od Sejmu odpowiedzieć J.W. Posłowi Króla Francuzów, że głosy pomienionego Sejmu, aż do wydalenia Ludwika Bonaparte, były podzielone, już-to co do jego obywatelstwa, już z zasady, że Francya domagała się wydalenia obywatela szwajcarskiego, co się sprzeciwia niezawisłości samoistnego państwa. Lecz od chwili, kiedy Ludwik Bonaparte poczynił otwarte kroki do opuszczenia Szwajcaryi, kroki, które *Forort* stara się ułatwić, narady sejmu stały się niepotrzebnymi. Szwajcarya, wierna swoim odwiecznym dla Francyi uczuciom, nie może pominąć tej okoliczności, aby jej otwarcie nie wynurzyła swego zadziwienia, że to Mocarstwo użyło wprzód demonstracyi nieprzyjacielskich, nim się Sejm zebrał i mógł stanowczo zająć się naradami nad żądaniami posła. Sejm, równie gorąco, jak i Rząd francuzki, pragnie, aby podobne zawikłania nigdy się nie odnawiały i aby w przyszłości dobre porozumienie obu narodów, zawieranych wspomnieniami i wzajemnymi stosunkami, żadnej nie doznawało przerwy; ma przytém nadzieję, że dawniejsze stosunki sąsiedztwa i dawna wzajemna przychylność, będą wkrótce przywrócone i silniej utwierdzone.” (G.R.K.P.)

Dnia 11.

W *Journal des Debats* czytamy: „Otrzymałismy z Londynu akt oryginalny pod datą 31 Lipca 1838, przez który Królowa Angielska wszystkim pldom literackim, tych państw, w których okazywana będzie wzajemna opieka, oliecnje przywileje i opiekę we wszystkich posiadłościach Państwa Brytanii Wielkiej. Postanowienie to czyni sławę Rządowi Królowej Wiktorii. Spodziewamy się, że Francya nie zaniecha naśladować tak szlachetnego przykładu.

— Tenże *Dziennik* zawiera artykuł o odpowiedzi związkowego dyrektoryatu Lucerneńskiego, w którym następujące miejsce zwraca bardziej uwagę: „Francya otrzymała zadowolenie, nie mając potrzeby uciekania się do środków gwałtownych. Związek nasz ze Szwajcaryą nie będzie zerwany.”

— *Dzien. Presse* donosi, że chrzest Hrabiego Paryża ostatecznie odłożony został do wiosny i ma odbyć się w Fontainebleau.

— Hrabia Demidow wczora z depeszami przybył z Petersburga do Paryża.

— W Perpignan d. 4 przy odejściu poczty rozbiegła się pogłoska, że w Barcellonie istniejąca forma Rządu obalona została przez powstanie ludu. Załoga z Baronem Meer schroniła się do cytaelli. Wiadomość ta zdaje się bardzo potrzebować potwierdzenia.

Dnia 12-go.

W tym czasie, kiedy najnowsze wiadomości ze Szwajcaryi ciągle jeszcze donoszą o uzbrojeniach w mniemanii, że udzielona odpowiedź na notę Xięcia Montebello, uważana jest ze strony Francyi za niezadowolniającą, tu się dopiero ostatecznie przekonano, że rzecz zupełnie jest ukończoną, i że dobre porozumienie ze Szwajcaryą całkiem znowu przywrócone.

— Jenerała Sebastiani oczekują wkrótce z Londynu do Paryża, Xiążę Broglie już tu przybył, Marszałek Soult powróci ku końcowi Listopada, a za dwa tygodnie najdalej oczekują przybycia P. Dupin.

— Mniemane skarby, które jakoby znaleziono w Tuilleryach, dostarczyły tak wiele materii mianowicie dziennikom legitymistowskim, do ugryźliwych uwag, że Rząd chce dopiero tę rzecz ukończyć, drogą sądową. Ogłoszony w dzienniku *France* list Margrabiego Giac, tyczący się wynalezienia tych skarbow, został przesłany Prokuratorowi Jeneralnemu. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 7-go Paўdziernika.

Zdaje się, że Xiążę Jerzy Cambridge ma zamiar daleką odbyć podróż: bo wziął z sobą nie tylko paszport od Posłów Mocarstw chrześciańskich, ale nawet i od Posłów Turckiego i Egipskiego. J. K. W. ma bydz podobno przez trzy lata nieobecny w Anglii.

— Xiążę Audihu bawi teraz w Edymburgu, gdzie zwiedza publiczne zakłady, a szczególnie zajmując się rękopismami arabskimi i perskimi, znajdującemi się w tamtejszej bibliotece.

— Sądzą powszechnie, że następującej zimy, chleb znacznie zdrożeje w Anglii; z tego powodu obawiają się wzburzenia klas uboższych. Prawo zbożowe powinno bydz naprzód przedstawione Parlamentowi, pewnie atoli stanie się powodem do namiętnych sporów.

(2)

— На засѣданіи тайнаго Совѣта въ Виндзорѣ, открытіе засѣданій Парламента, предназначенное на 11-е Октября, отложено до 4 Декабря, а городу Бирмингему по примѣру Манчестра, дарованы муниципальныя права.

— Маркизъ Кланрикардъ выѣхалъ съ семействомъ своимъ въ Вульвичъ, откуда отправится на пароходѣ въ Ширнесь, гдѣ ожидаетъ его фрегатъ *Клеопатра*, на которомъ отправится онъ въ Кронштадтъ, и тамъ, Маркизъ пересѣдетъ на Англійскій пароходъ *Lightning*, для переезда въ С. Петербургъ. (О.Г.Ц.П.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 4-го Октября.

Настоящее политическое положеніе Испаніи, побудило кабинетъ, еще разъ опять возвратиться къ начатымъ уже прежде дипломатическимъ переговорамъ. Съ сею цѣлю, какъ слышно, Герцогъ Фріасъ тотчасъ по своему наименованіи первымъ Министромъ, пригласилъ Португальскій дворъ къ совокупнымъ дѣйствіямъ при великихъ Европейскихъ державахъ на щетъ династическаго устройства, ибо нельзя и думать о вооруженномъ посредничествѣ со стороны Франціи или Англіи. Португальскій дворъ будто съ удовольствіемъ принялъ таковое предложеніе. Условія нѣкотораго бракосочетанія, всепрощеніе, признаваніе долговъ, возвращеніе Донъ Мигуэля, какъ Иафанта и уплата его займа какъ Португальскаго долга, составляютъ здѣсь, какъ средства прекращенія междоусобной войны, общій предметъ переговоровъ.

— Здѣсь учреждена тайная полиція.

Съ Испанскихъ границъ.

Въ сраженіи между Каспе и Маэлла, въ которомъ побѣда пала на сторону Карлистовъ, кромѣ Генерала Пардинаса, который будто самъ себя убилъ на полѣ брани, убиты Полковникъ Алваресъ, изъ Африканскаго полка, Полковникъ Серрано командиръ кавалеріи и сынъ Генерала Серрано, и сынъ Маркиза Кастехонъ бывшаго Подполковникомъ въ Христианской арміи. Вообще будто войско Королевы лишилось 1.000 человекъ пѣхоты, и 400 человекъ конницы.

— Въ Валенціи обнародована программа предполагаемыхъ торжествъ 8, 9, 10 и 11 Октября, въ воспоминаніе освобожденія этого города отъ владычества Мавровъ; ежедневно будутъ сожигаемы фейерверки. (А.Р.С.З.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Люцернъ, 10-го Октября.

Сеймъ въ засѣданіи своемъ 9-го Октября постановилъ расположить на Французскихъ границахъ наблюдательный корпусъ. Левое крыло оного для прикрытія границъ отъ Женевы до Нейштателъ, будетъ состоять подъ начальствомъ Генерала Гигера, а правое крыло отъ Нейштателъ до Базеля подъ командою Полковника Циммерли. — Далѣе определено, что $\frac{1}{2}$ денегъ будетъ внесена штатами, а $\frac{1}{2}$ должна быть взята изъ союзной кассы. По Швейцарскому курьеру наблюдательный корпусъ будто состоитъ изъ 10,000 человекъ.

Бернъ, 7-го Октября.

Вчера былъ здѣсь Государственный Канцлеръ Амринъ, для полученія отъ Англійскаго Посланника паспорта на имя Людвига Бонапарте, и немедленно отправился въ Люцернъ. Г. Дюфуръ, членъ военной Коммиссіи, также отправился въ Люцернъ.

Базель, 8-го Октября.

Съ вчерашняго числа носится здѣсь слухъ (весьма мало находящій вѣроятія), будто въ южной Франціи произошли безпорядки. (А.Р.С.З.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 26-го Сентября.

Мегмедъ-Али уплатилъ свою недоимочную подать; еще болѣе, онъ увѣрилъ Порту въ полной своей преданности, сопровождая лестными словами таковое увѣреніе. Онъ даже желаетъ подвергаться условіямъ торговаго трактата, заключеннаго между Англіею и Франціею съ Портою; онъ только требуетъ наслѣдства владѣнія для своей фамиліи. И такъ мы видимъ результатъ соединенныхъ усилій, со стороны Европейскихъ державъ, которые некончаны одними словами, но еще подкрѣплены соответственными дѣйствіями. Слышно теперь, что Капитанъ Паша получилъ отъ Порты порученіе, начать на семь основаній переговоры съ Пашею. Соединеніе Англійскаго флота съ флотомъ Капитана-Пашы, кажется наиболѣе имѣло вліянія на перемѣну образа мыслей Мегмеда-Али. (А.Р.С.З.)

— На радзіе тайней, одправіонеј w Windsor, одроczono jeszcze Parlament z dnia 11 Października, na 4 Grudnia, tudzież nadano miastu Birmingham, tak jak niedawno miastu Manchester, prawa municypalne.

— Marg. Clanricarde wyjechał ze swoją rodziną do Woolwich, zkąd na statku parowym uda się do Scheer-nes, gdzie na niego czeka fregata *Cleopatra*, mająca go odwiedzić do Kronsztadu, zkąd znowu na angielskim parowym statku *Lightning* popłynie do Petersburga. (G.R.K.P.)

HISZPANIA.

Мадридъ, 4-го Паждзиernika.

Obecne polityczne położenie Hiszpanii spowodowało gabinet do powrócenia jeszcze raz do zawiązanych już nieco pierwiej układów dyplomatycznych. Słychać, że w tym celu Xiążę Frias, natychmiast po mianowaniu swoim na pierwszego Ministra, wezwał dwór Portugalski do wspólnych kroków u Wielkich Mocarstw Europejskich, względem dynastycznych urządzeń, gdyż o zbrojnej interwencji ze strony Francji lub Anglii nie można więcej myśleć. Dwór Portugalski z ukontentowaniem przyjął ten wniosek. Warunki pewnego ślubnego związku, amnestya, uznanie długów, przywrócenie Don Miguela jako Infanta, i przyjęcie jego pożyczki jako długu Portugalii, są tu, jako środki do ukończenia wojny domowej, przedmiotem powszechnych rozmów.

— Ustanowiona tu została tajna policja.

Od granic Hiszpanii.

W bitwie między Caspe i Maella, która wypadła na korzyść Karolistów, oprócz Jenerała Pardines, który się sam miał zastrzelić na polowisku, zabici zostali Półkownik Alvarez, z półku *Afrykańskiego*, Półkownik Serrano, dowódca jazdy i syn Jenerała Serrano, i syn Margrabiego Castejon, byłego Podpółkownika w wojsku Krystynistów. W ogólności w wojsku Królowej miało polegć 1000 ludzi piechoty i 400 jazdy.

— W Walencyi ogłoszono program mających się odbywać uroczystości w dniach 8, 9, 10 i 11 Października, z powodu wyswobodzenia tego miasta od Maurów przed sześcią wiekami. Podczas obchodu tych uroczystości, codziennie będą spalane ognie sztuczne. (А.Р.С.З.)

SZWAJCARYA.

Lucerna, 10 Października.

Sejm na posiedzeniu swoim 9 Października uchwalił postawienie korpusu obserwacyjnego na granicach francuzkich. Lewe jego skrzydło dla zastronienia granic od Genewy do Neuchatel, zostawać będzie pod rozkazami Jenerała Guiguer, prawe zaś skrzydło od Neuchatel do Bazylei pod dowództwem Półkownika Zimmerli. — Dalej postanowiono, że $\frac{1}{2}$ część pieniędzy ma być dostarczona przez Stany a $\frac{1}{2}$ wzięta z kassy związkowej. Podług Gońca Szwajcarskiego, korpus ten ma się składać z 10,000 ludzi. (А.Р.С.З.)

Berna, 7 Października.

Wczora był tu Kanclerz Amrhyn, w celu wyjeżdżania u angielskiego Pośta pasportów dla Ludwika Bonapartego, i odjechał natychmiast do Lucerny. Także P. Dufour, Członek Kommissji wojennej, puścił się w podróż do Lucerny.

Bazylea, 8 Października.

Od dnia wczorajszego obiega tu pogłoska (bardzo mało wiary znajdujaca), jakoby w południowej Francji powstały zaburzenia. (А.Р.С.З.)

ТУНІСЯ.

Stambul, 26-го Września.

Mehmed-Ali zapłacił zaległy swój haracz; jeszcze więcej, zapewnił on Porcie zupełną swoją uległość, w najpochlebniejszych wyrazach oświadczając to zapewnienie. Poddaje się nawet warunkom, układu handlowego, zawartego między Anglią i Francją a Portą; żąda tylko dziedzictwa w następstwie Rządu dla swojej familii. Widziemy zatem skutek połączonych żądań ze strony mocarstw Europejskich, które nie przestały tylko na słowach, lecz poparły to odpowiednią demonstracją. Słychać, że Kapudan-Basza na tej zasadzie otrzymał polecenie rozpocząć układy z Baszą. Połączenie floty Angielskiej z flotą Kapudana Baszy, zdaje się najwięcej miało wpływu na zmianę sposobu myślenia Mehmeda-Alego. (А.Р.С.З.)